

Votum en groet

Ps 93 *De Heer is koning tot in eeuwigheid*

<https://www.denieuwepsalmberijming.nl/berijmingen/psalm-93>

Gebed

Kinderlied

Ja is ja, Nee is nee!

Jakobus 5 : 1-11

Ps 111 : 1-2 *Loof Halleluja, loof de Heer*

2 Petrus 3 : 8-13

Gez 167 *Machtig God, sterke Rots*

Jakobus 5 : 7-11 Geduld oefenen totdat Hij komt

Maranatha, Sela *Wanneer komt de dag*

<https://www.sela.nl/liederen/152/maranatha.html>

Gebed

Ter inleiding op de viering (in de kring)

Aan uw tafel, Sela

<https://www.youtube.com/watch?v=fFup6ls6pml>

Viering heilig Avondmaal

Geloofsbelijdenis (melodie: Gezang 429 Liedboek)

'k Geloof in God - Hij is de Vader,
almachtig Koning op zijn troon,
Schepper van hemel en van aarde -
en in zijn eengeboren Zoon,
die ik als mijn Verlosser eer,
in Jezus Christus, onze Heer,

die, van de heilige Geest ontvangen,
als mens geboren uit een maagd,
onder Pilatus heeft geleden,
door onze schuld werd aangeklaagd,
stierf aan het kruis, lag in het graf,
tot in de hel daalde Hij af.

'k Geloof dat Hij ten derde dage
weer opgestaan is uit de dood,
is naar de hemel opgevaren,
zit aan de rechterhand van God,
vanwaar Hij met bazuingeschal
eenmaal ten oordeel komen zal.

Ook wordt de Geest door mij beleden,
'k geloof een kerk die God ons geeft,
ware gemeenschap van de heiligen,
dat God mijn zonden steeds vergeeft,
mijn lichaam van de dood bevrijdt
en dat ik leef in eeuwigheid.

(berijming: Casper Koolsbergen)

Zegen

Gemeente van onze Heer Jezus Christus,

Ruimte voor geduld

Hoe geduldig ben jij..? Kost je moeite om geduld op te brengen? Hoeveel geduld heb je met anderen? Hoeveel geduld heb je met jezelf? Hoeveel geduld heb je met God...?

Als je de Heer verwacht, dan leer je geduld. Geduld heeft hier niet direct betrekking op het moment van Jezus' komst. Het is zozeer niet bedoeld voor de toekomst, maar voor vandaag, voor het hier en nu. Wanneer je erbij stil staat dat Jezus terugkeert om alles recht te zetten, leer je onrecht te verdragen. Als je vertrouwt dat Jezus alles komt herstellen, ontstaat er ruimte voor geduld. Geduld is niet iets voor later, geduld is iets voor nu. Een belangrijke kwaliteit in het leven!

Tot 4 keer toe roept Jakobus op tot dat geduld. Niet lijdzaam (zo in de SV), maar heel actief: uithoudingsvermogen. Telkens wanneer Jakobus aanmoedigt doet hij dat met de blik vooruit. Want de HEER komt! Toe-komst = Hij-komt-op-je-toe. En die verschijning is heel persoonlijk bedoeld. Altijd hebben wij geleefd van horen zeggen (Job). Niemand heeft Jezus hier in levende lijve, live en persoonlijk ontmoet. Maar Hij werkt daar volop naar toe: zijn persoonlijke verschijning.

Geduld oefenen totdat Hij komt!

Geduld met God = geloof

Als iemand onrecht aan de kaak durft te stellen, dan is het Jakobus wel. En dat doet hij dan ook tegenover rijken. Hij verklaart hun rijkdom verrot. Niet omdat rijkdom zelf verkeerd is. Maar omdat het met misbruik tot stand gekomen is. En loon van arbeiders wordt ingehouden. Rechtvaardigen worden veroordeeld, de mond gesnoerd en zijn zelfs vermoord. Schreeuwend onrecht!

Vervolgens zegt Jakobus niet lijdzaam: stil maar wacht maar, laat maar begaan, de Rechter staat voor de deur. Integendeel, juist omdat Jezus als Rechter terugkomt, klaagt Jakobus het onrecht aan. Denk maar niet dat de misdadige rijken weggomen met hun onrecht als Jezus terugkeert. Wee als jij tot die rijken behoort die zichzelf vetmesten ten koste van anderen. Tegelijkertijd is het een houvast voor wie onrecht aangedaan is om te beseffen dat God als Rechter terugkeert om alles recht te zetten!

Maar op dit moment verandert er niets. Onrecht kan zijn gang gaan en nog steeds hebben talloze mensen het zwaar te verduren. Wat heb je dan nodig? Geduld! Om te beginnen geduld met God. Daarbij geeft Jakobus het voorbeeld van Job. *Het is moeilijk zonder voorbeeld in God te geloven* (Luther). Job heeft veel geduld moeten oefenen met God. Wat heeft het lang geduurd voordat God zichzelf aan hem kenbaar maakte. Voordat Job wist van God dat hij echt een punt had dat hij

zonder aanwijsbare oorzaak moest lijden... Job is onrecht aangedaan en hij had echt een zaak met God. Dat heeft veel geduld gevergd.

Maar Job heeft gevochten om God niet los te laten. Hij hield koste wat het kost aan God vast, zoals Job Hem kende tot dan toe. En niet zoals zijn vrouw (het ligt aan God) en zijn vrienden God voorstelden (het ligt aan Job). Wat een uithoudingsvermogen bij Job. Een aanleg die niet snel bezwijkt onder pijn en moeite.

Let eens op het eindresultaat bij Job. En je bent geneigd te zeggen. Tuurlijk, het liep allemaal goed af met Job. Eind goed, al goed. En hij leefde nog lang en gelukkig. Maar dat is niet de bedoeling van Jakobus. De uitkomst is: *de Heer is immers liefdevol en barmhartig*. Waaruit is dat dan gebleken? Uit alles wat Job dubbelop terugkreeg. Dat speelt wel mee, maar dat is niet alles. Het einde is dat Job God anders heeft leren kennen. Tot dan toe kende Hij God alleen maar van horen zeggen. Maar nu heeft Hij God heel anders ontmoet. Job heeft geduld met God geoefend. En uiteindelijk gemerkt dat God daadwerkelijk rechtvaardig is. Want God geeft toe dat in al zijn weerstand Job recht van God gesproken heeft. Hij had alle reden tot klagen. Het bleek veel ingewikkelder dan zijn vrouw en vrienden hadden gedacht. Raadselachtig en onthutsend was het, maar uiteindelijk is God als Rechtvaardige en Barmhartige voor Job overgebleven. *Eerder had ik slechts over u gehoord, maar nu heb ik U met eigen ogen aanschouwd* (42:5). Dat was het einde en doeleinde, God leren kennen zoals Hij is.

Dat is precies wat Jakobus wil bereiken. De Rechter staat voor de deur die verbluffend zal rechtspreken en ieder zal overtroeven met zijn goddelijk recht. Hij zet alles recht. En die Heer is liefdevol en barmhartig. Hij spreekt vanuit zijn goddelijke ontferming met veel innerlijk gevoel. Geduld met God tot Hij zich volkomen kenbaar maakt. Hij zich helemaal over je kan ontfermen. Zodat het in volledige diepte tot je doordringt hoeveel Hij van je houdt. Hoe Hij jou volledig recht kan doen. En een eind maakt aan alle onrecht, tegenstand en lijden.

*Geduld met jezelf = **hoop***

Als je geduld wil oefenen zul je vooral worstelen met jezelf. Dat raakt je hart je diepste binnenste. Geduld is innerlijke kracht. Daarvoor moet je energie verzamelen om vol te kunnen houden. Geduld is: *jezelf leren beheersen door geen wraak te nemen op aangedaan onrecht*. Je moet je inhouden om niet terug te slaan en in het geweer te komen. Dat vraagt veel oefening.

Ook dan verwijst Jakobus naar de toekomst. Die kracht haal je niet uit jezelf. Dat uithoudingsvermogen ontleen je aan de Heer die zichzelf belooft. En die op je afkomt. Hij is nabij. Weer denkt Jakobus vanuit het einde. Aan die belofte mag je je optrekken in het hier en nu.

Want dat gold precies voor Job. Hij heeft niet alleen geworsteld met God, maar vooral ook met zichzelf. Wat had hij een moeite om zijn tong in toom te houden (Jak 3). Die ongeduldige en onbedachtzame tong. Job ging tekeer en zei ook onbezonnen dingen. Wat wil je ook, hij lag met zichzelf overhoop. En Job niet alleen, er zijn genoeg profeten die Jakobus ook als voorbeeld noemt. Zich voortdurend afvragend of het ook niet aan hen zelf lag. Zij hadden het zelf zwaar te verduren. Geduldig lijden = kwaad verdragen. Want ze hadden de schijn van het recht tegen.

Job moest ook leren geduld met zichzelf te hebben. Wat heeft hij een ruimte gekregen van God om zijn moeiten te uiten en zijn vragen te stellen. Hij hoefde er niet 1,2,3 uit te zijn. En zijn indringende vragen en hevige bedenkingen mocht hij stellen als geen ander. *Voor geduld is lef nodig en geen lafheid.* Wie geduld oefent ligt zich niet bij de dingen neer, berustend, maar staat op zijn tenen van verwachting.

Lef is nodig... vandaar dat Jakobus ook het hart aanspreekt: houd moed. Dat is geen kwestie van berusting (gelaten de dingen ondergaan), maar van toerusting. Een hart dat kan verdragen en volhouden. Daarvoor heb je innerlijke versterking nodig. Een sterk hart dat er tegen kan. Precies het tegenover gestelde van het zwakke hart, dat zichzelf heeft vetgemest (5:5). Mensen die juist niet met zichzelf worstelen, maar alleen voor zichzelf gaan. Ze kunnen niet wachten, baden in weelde en zijn nooit tevreden. Alles ongeduldig en gulzig naar zichzelf toehalend.

Wachten op God, dat is de moeite waard. Niet wegkruipen voor het noodlot. Maar overeind getrokken worden naar Hem die is en was en komt. Hij spreekt jou moed in. Houd moed, want de Heer komt die voor je opkomt. Je mag je optrekken aan zijn belofte: *God heeft meer geduld met jou dan jij met jezelf.*

*Geduld met de ander = **liefde***

Klaag niet over elkaar...broeders en zusters, daarmee roept u het oordeel over u af! Weer zo'n scherpe opmerking van Jakobus. Maar het verband dat hij legt met ongeduld en elkaar beklagen getuigt van wijsheid en inzicht.

Ongeduld met God en met jezelf brengt onvrede, onrust en stres. Niet alleen voor jezelf, maar ook voor je omgeving. Wat gebeurt er als je heel lang moet wachten, dan groeit de irritatie en gaan we op elkaar afreageren. Ruzie in de auto op de achterbank, want het duurt al zo lang...Uren in de file staan en op den duur wordt het er in de kleine ruimte niet gezelliger op. Chagrijnig en zeurderige sfeer. De gemoederen raken verhit. Bij negatief wachten ga je je sneller aan elkaar irriteren.

Dat is exact wat Jakobus opmerkt in de gemeenten. Er wordt over elkaar geklaagd. De tong is blijkbaar niet onder controle. Maar Jakobus legt een verband met de druk van buitenaf. *Onderlinge spanning stijgt als de druk van buiten*

toeneemt. Er kan sprake van onrecht zijn in de wereld om je heen. Je kunt zoveel kroms constateren. De wereld wordt er niet beter op. Als je geen raad weet met de vijanden van het geloof, kun je je gaan afreageren op je eigen omgeving. Je weet wel hoe je die moet aanvallen. In de kerk gaat het ook al niet zoals jij denkt dat het goed is. En jij bent zo aan het mopperen dat je je afreageert op je eigen broeders en zusters. Verwijten maken. Zuchten tegen elkaar. Vervelend tegen elkaar doen. Anderen beschuldigen. Verzuren en verbitteren. Met als gevolg: verstoorde verhoudingen, gekwetste en moedeloze strijders. Strijden voor de waarheid, en tegen elkaar lopen te mopperen en te zuchten.

Jakobus is bepaald niet mild hierover. Daarmee roep je het oordeel af over jezelf! Blijkbaar is die negatieve houding evengoed onrecht, als al het onrecht dat je aan de kaak wil stellen. Profeten hebben ook zelf kwaad verdragen. Zij hebben veel benoemd, maar hebben ook geduld moeten leren oefenen. Geduld met de ander: Jona, Jeremia, Ezechiël...

Niet eigenbelang staat voorop, maar mededogen en genade schenken aan wie hebben volgehouden. En vooral dit in de lijn van Petrus. Waarom komt God nog niet terug. Omdat God zelf geduld heeft met zoveel anderen. Hij heeft geduld met zijn wereld. Niemand mag onvoorbereid zijn om Hem te ontmoeten. De Rechter van de wereld die alles recht komt zetten. En niet eerder tevreden is als zijn gerechtigheid alle ruimte van de wereld heeft. Gods geduld is uitermate positief en gericht op de ander. Zijn wachten is puur uit liefde.

‘Geen mens kan over geduld iets zinnigs zeggen, tenzij hij het geduld van God heeft leren kennen. In God heeft alle geduld zijn oorsprong en vanuit Gods geduld krijgt alle menselijke geduld haar schittering en waardigheid’ (Cyprianus) afb.

.....is vruchtbaar

Geduld is vruchtbaar... Dat blijkt uit het beeld dat Jakobus gebruikt van de boer die wacht op zijn akker. Het zaad dat hij op de aarde heeft uitgestrooid, dat heeft tijd nodig om te ontkiemen. Eerst moet het week worden in de grond en tot leven komen. En daarvoor heb je de vroege regen nodig, anders blijft de grond keihard en ontoegankelijk. Het duurt ene paar maanden, en dan is het wachten op de late regen. Die moet meehelpen aan de vruchtzetting en het volgroeien van de vrucht. Bij een boer hoort het dat hij wacht. Hij kan zelf niets doen aan het groeiproces. Dat is een kwestie van wachten en vertrouwen. Dat er iets in de grond aan de gang is vraagt om geduld. Hij kan het niet zien, hij kan het alleen maar geloven.

Zo is het ook met het zaaien op de akker van de Geest. Dat kun je niet met het blote oog zien. Jakobus is weer terug bij het begin van zijn brief. De beproevingen die moeten rijpen. Uiteindelijk heeft het tijd nodig en vraagt het ook vertrouwen. *Het leven van een christen is te vergelijken met een rijpingsproces.* Het leven is een groeiproces, met alle weerbarstigheid en tegenslagen van dien. Maar er is een belofte, de Vader belooft de oogst. De dag van de oogst komt zeer zeker!

Geduldig wachten is iets anders dan niets doen. Actief en geduld horen bij elkaar. Geduld oefenen is een weerbarstige bezigheid. Maar het is vruchtbaar en loont de moeite! De Heer komt, Hij is in aantocht. Die wetenschap moet je kracht geven om te dragen, te verdragen en uit te zien naar het recht dat Hij herstelt. Zo groot van God denken, dat je overtuigd raakt, dat Hij al merk je er op het moment niets van, bezig is de oogst voor te bereiden. God wil zelf ook de tijd van het rijpen van goede vruchten afwachten.

‘Geduldig wachten op God is heel wat anders dan het wachten op het komen van de bus, het stoppen van de regen of het schijnen van de zon. *Het is een actief wachten waarbij we het huidige moment volledig willen beleven, zodat we dáár de tekenen kunnen zien van hem die we verwachten.* Geduldig wachten vraagt ons het moment van nu diep te doorvoelen en volop te proeven. Zodoende kunnen we de korrel die gezaaid is in de grond waarop we staan tot een sterke plant laten opgroeien. Geduldig wachten vereist dat we steeds onze volle aandacht geven aan wat er onder onze ogen gebeurt en daar de eerste stralen zien van de heerlijkheid van de tot ons komende God’. (Henri Nouwen)

Oefen geduld, de Heer komt.. zeker! Concentreren op het einde is je richten op het doeleinde. En dat doeleinde is niet dat je alle zegeningen ontvangen die je maar wilt. Dat je er zelf zoveel beter van wordt met tal van cadeaus. Niet de heb, maar Hij zelf. Het grootste geschenk is de ontmoeting met God zelf. Zoals Job heeft ondervonden. Die helemaal zichzelf aan je geeft. Parousia, betekent terugkeer, maar het is vooral zijn persoonlijke verschijning en aanwezigheid. Nu hebben wij altijd van horen zeggen over Jezus, maar dan is het zijn levende verschijning. Hij zelf in ons midden. Verbluffend zal Hij rechtspreken. En zijn liefde zal het winnen van het oordeel. Uitzien naar zijn aanwezigheid, zelf met eigen ogen Hem zien, beleven en doorleven. Van zijn liefde die Hij tot in je diepste wil laten ondervinden. Om de rijpe vrucht te plukken van alle beproeving die je nu hebt doorstaan.